



Agroresursu un
ekonomikas
institūts

Inovācijas LAP 2014-2020 LEADER

Lauku attīstības novērtēšanas daļas pētnieki
AREI, Bioekonomikas nodaļa,

2/23/2021



Prezentācijas saturs

2

1. Inovācijas un to kategorizēšana pētījumā
2. LEADER projektu raksturojums (izvērtēti 3473 projekti)
3. LEADER aptaujas rezultāti (atbildes saņemtas no 24 VRG)
4. Ieteikumi



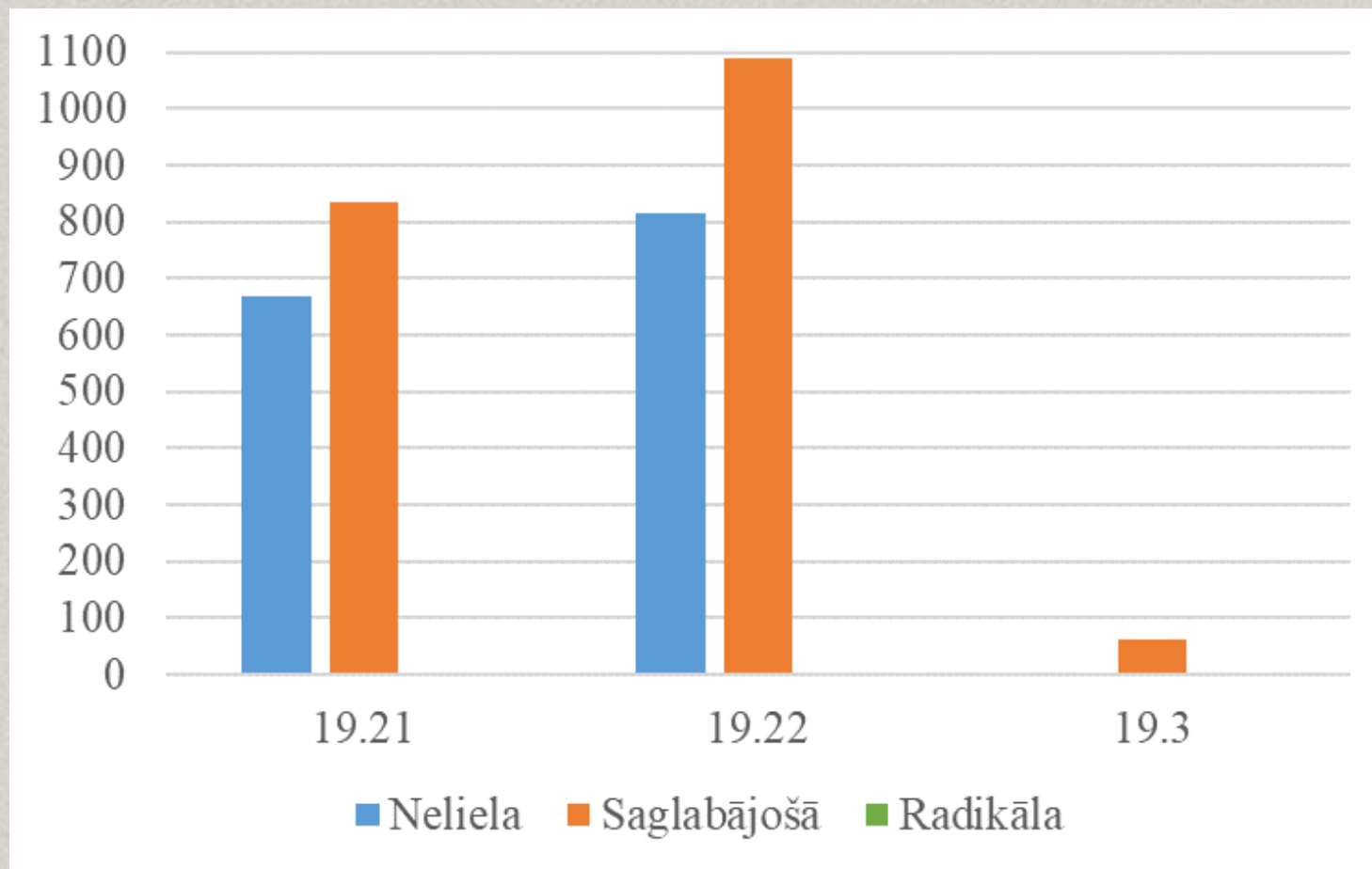
Inovāciju iedalījums pētījumā

3

Kategorija	Izgudrojums
	Pārņemšana
Līmenis	Neliela
	Saglabājoša
	Radikāla
	Pārraujoša
Veids	Binzesa modelis un organizācija
	Produkti
	Procesi un tehnoloģijas
	Mārketings un serviss
	Sociālā
	Vide un klimats



LEADER projekti dalījumā pa inovāciju līmeņiem 19.pasākumā (projektu skaits)

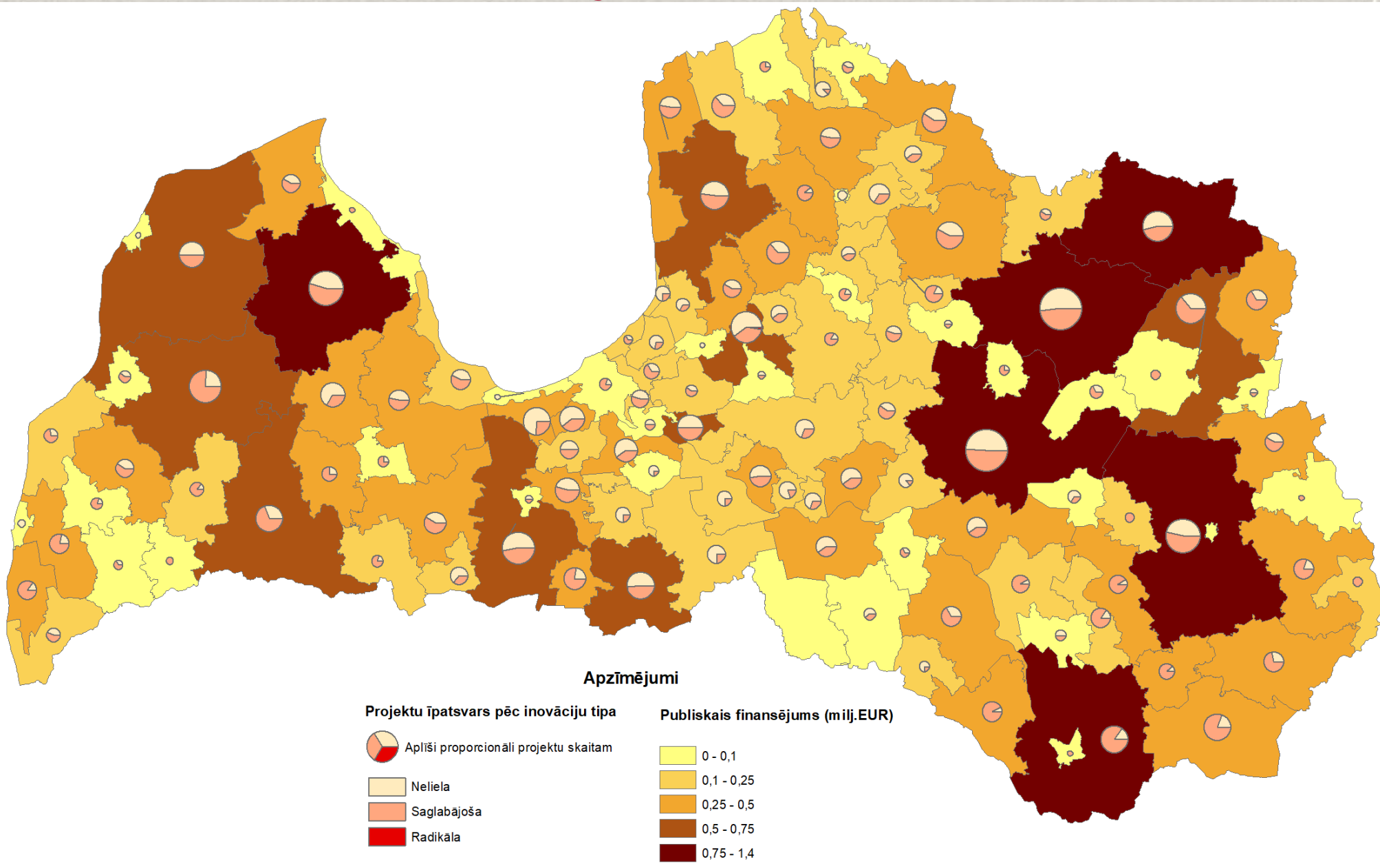


LEADER inovācijas ir lokālas, ar lielu sociālu ietekmi (sociālās inovācijas) un kopumā zemu inovāciju līmeni (nelielas, saglabājošas), kas orientētas uz inovāciju pārņemšanu.



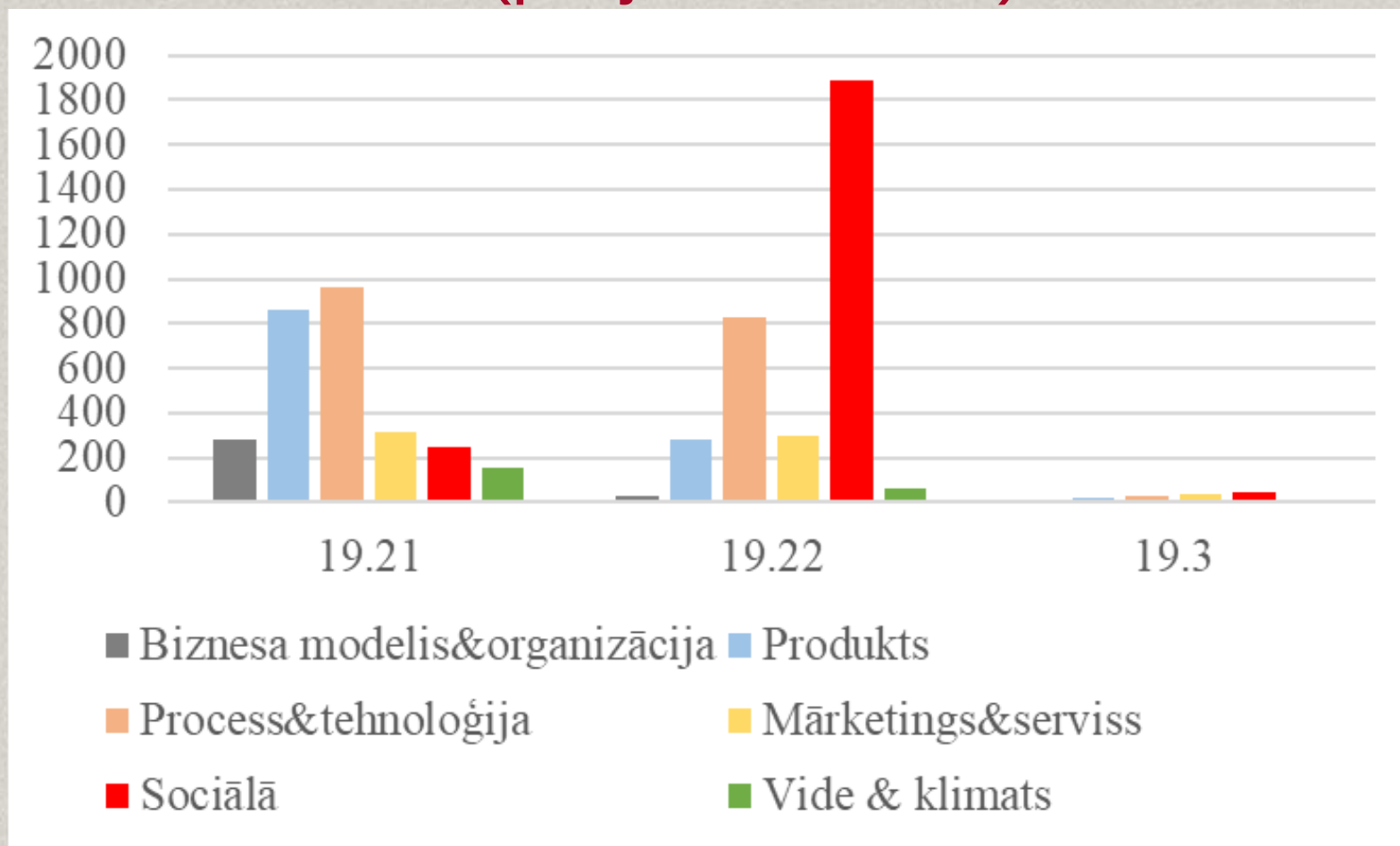
Projektu īpatsvars pēc inovāciju līmeņa un publiskais finansējums 19.21 aktivitātē

5



Projekti dalījumā pēc inovāciju veidiem 19.pasākumā (projektu skaits)

6

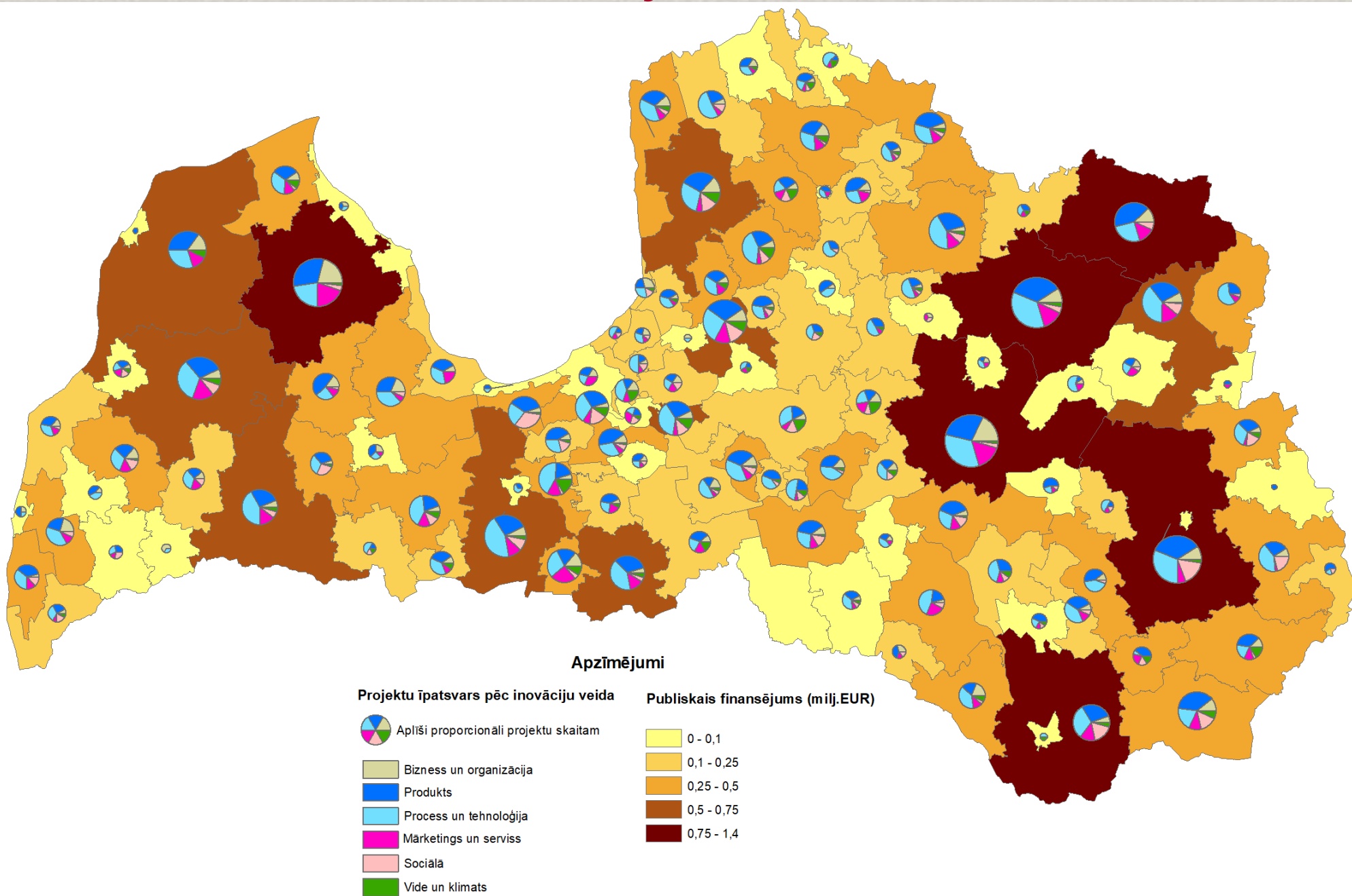


- Daudzi 19.21 biznesa projekti ir ar sociālu raksturu.
- Daudzi 19.22 projekti orientējas uz pakalpojumiem, ko sniedz sabiedrībai



Projektu īpatsvars pēc inovāciju veida un publiskais finansējums 19.21 aktivitātē

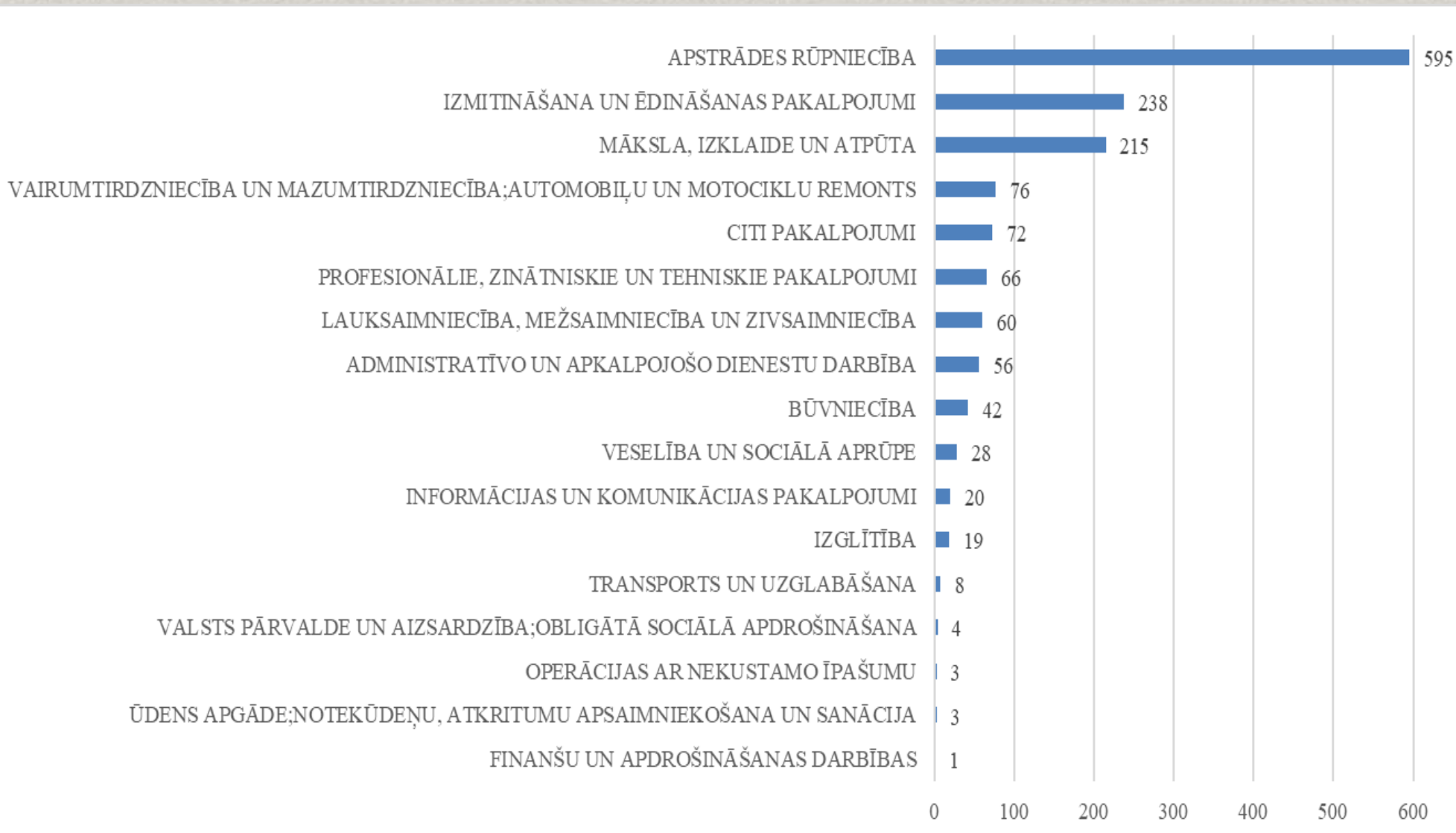
7



Inovātīvo projektu skaits dalījumā pēc NACE kodiem

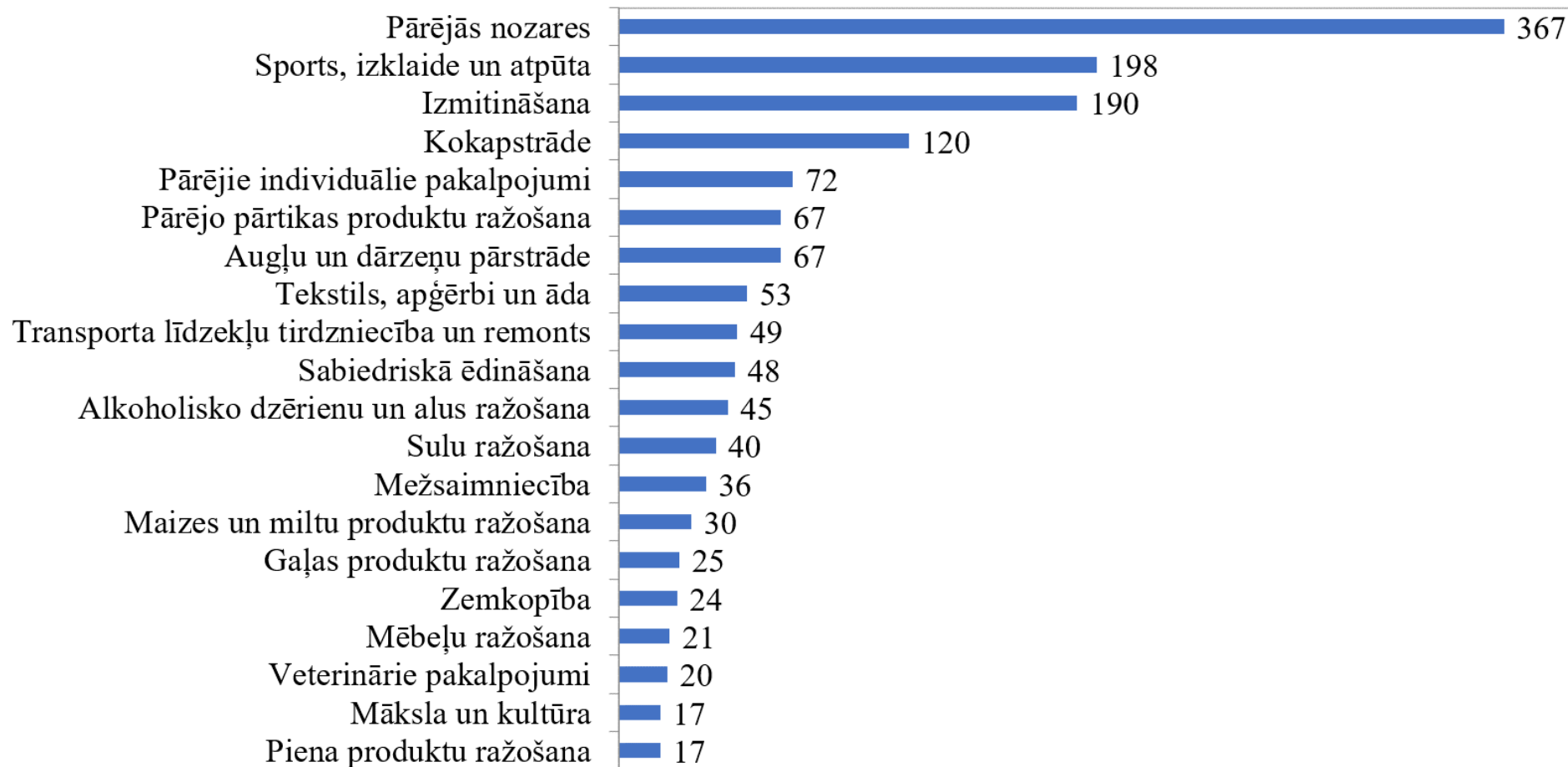
19.21 apakšpasākumā

8



Inovatīvo projektu skaits dalījumā pēc nozarēm un apakšnozarēm (NACE klasifikācija) 19.21. aktivitātē

9



Lauku dažādošanās - ar lauksaimniecību, mežsaimniecību un to produktu pārstrādi ir saistīti 33 %

Pakalpojumu nozares veido 48%.

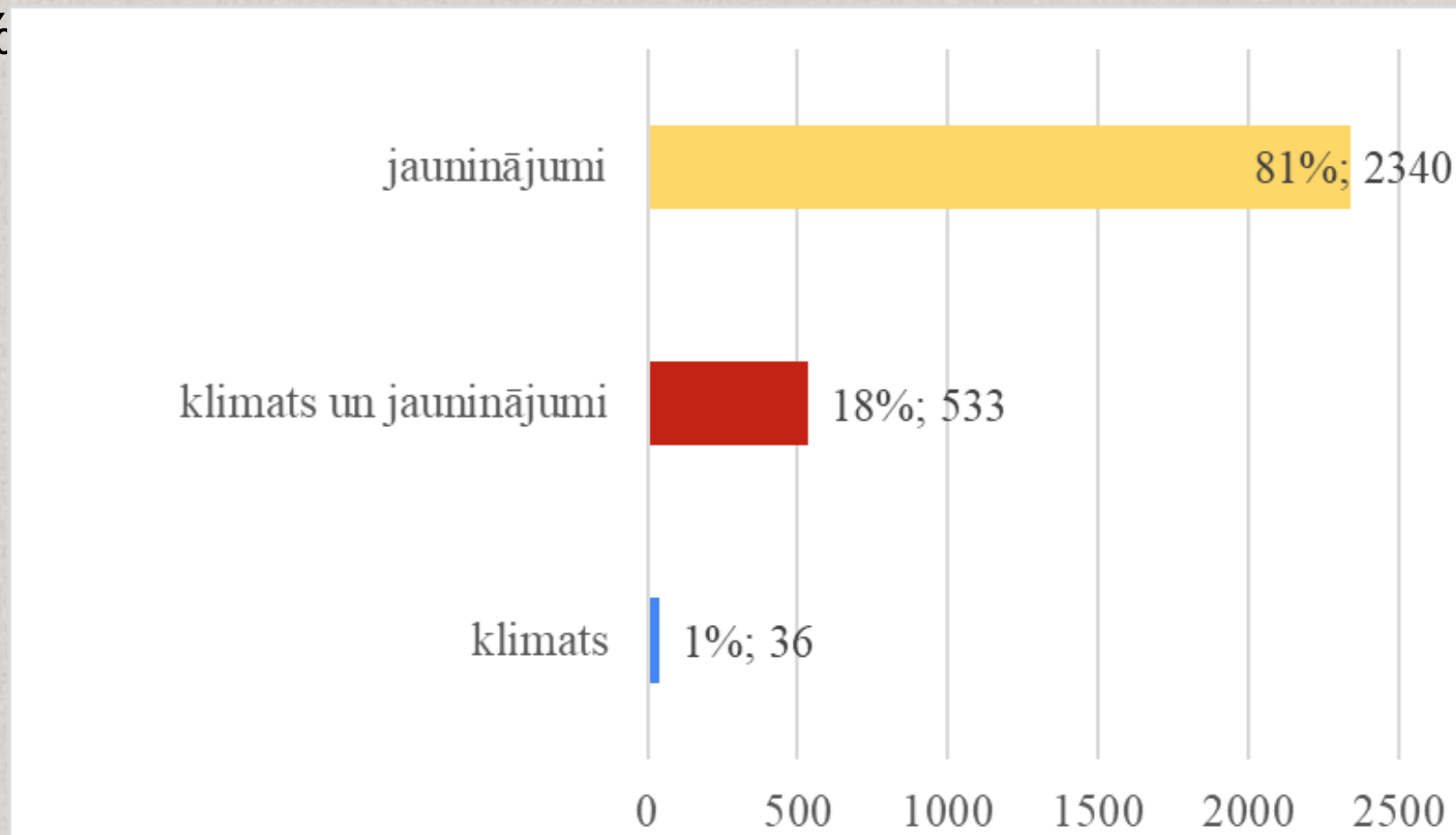


Projektu ieguldījums LAP mērķos

10

Saskaņā ar pieteikumiem atzīmēts no kopējā projektu skaita

- klimats 7%;
- jauninājumi 83%





Vadlīniju definīcija inovācijām VRG

Ir izmantotas SVVA sagatavošanas vadlīnijās noteiktās definīcijas :

*“... ar **jauninājumiem jeb inovācijām** tiek saprasts jebkurš jauninājums konkrētajā teritorijā (nevis reģionā, valstī vai plašāk) tādās jomās kā partnerība, metodes, pārvaldība, u.c. Inovācijas jeb jauninājumi ir jauni pakalpojumi, jauni produkti, jauni risinājumi, u.c. darbības, konkrētas vietējās rīcības grupas teritorijā.”*

/Vadlīnijas un ieteikumi vietējo rīcības grupu stratēģiju izstrādei 2014-2020.gada plānošanas periodam. (2014) Latvijas Lauku forums/



Inovāciju definīcija VRG Stratēģijās

VRG pārstāvji:

Inovācijas bieži vien ir neskaidri formulētas vai nepietiekoši skaidrotas stratēģijās, kas ietekmē gan projektu iesniedzējus gan vērtētājus (VRG).

«... mēs uzskatām, ka inovācija ir kas nebijis, bet, ja tas ir kaut kur citur, piemēram citā VRG, tad tas pēc mūsu definīcija ir "jauninājums" un nevar lietot vārdu inovācija. ... tādēļ mēs ļoti bieži nedevām punktus par inovāciju tikai tāpēc, ka tas ir kaut kas nebijis un jauns tieši mūsu teritorijā. »

Konstatētais:

Valsts regulējums par inovācijām M19 nav definēts (LAP, MK 13.10.15. noteikumi Nr. 590)

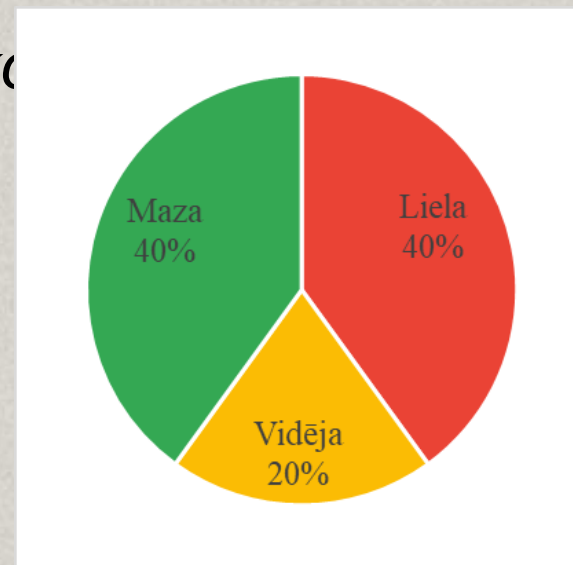
Ir divas pieejas LEADER inovāciju definēšanā VRG:

- ✓inovācijas tiek definētas, un tiek lietoti punkti vai binārs novērtējums (- jā, -nē);
- ✓ inovācijas netiek definētas un ir aprakstoši kritēriji.

Ieinteresētība no pieteicēju puses gatavot inovatīvos projektus

13

- VRG sniedz neviennozīmīgu atbildi uz jautājumu par inovatīvo projektu iesniedzēju interesi
- VRG skaidrojumi parāda, ka interese ir saistāma ar inovāciju skaidru definēšanu.
- VRG uzskata - «*Īstās*» inovācijas ir tikai atsevišķos gadījumos

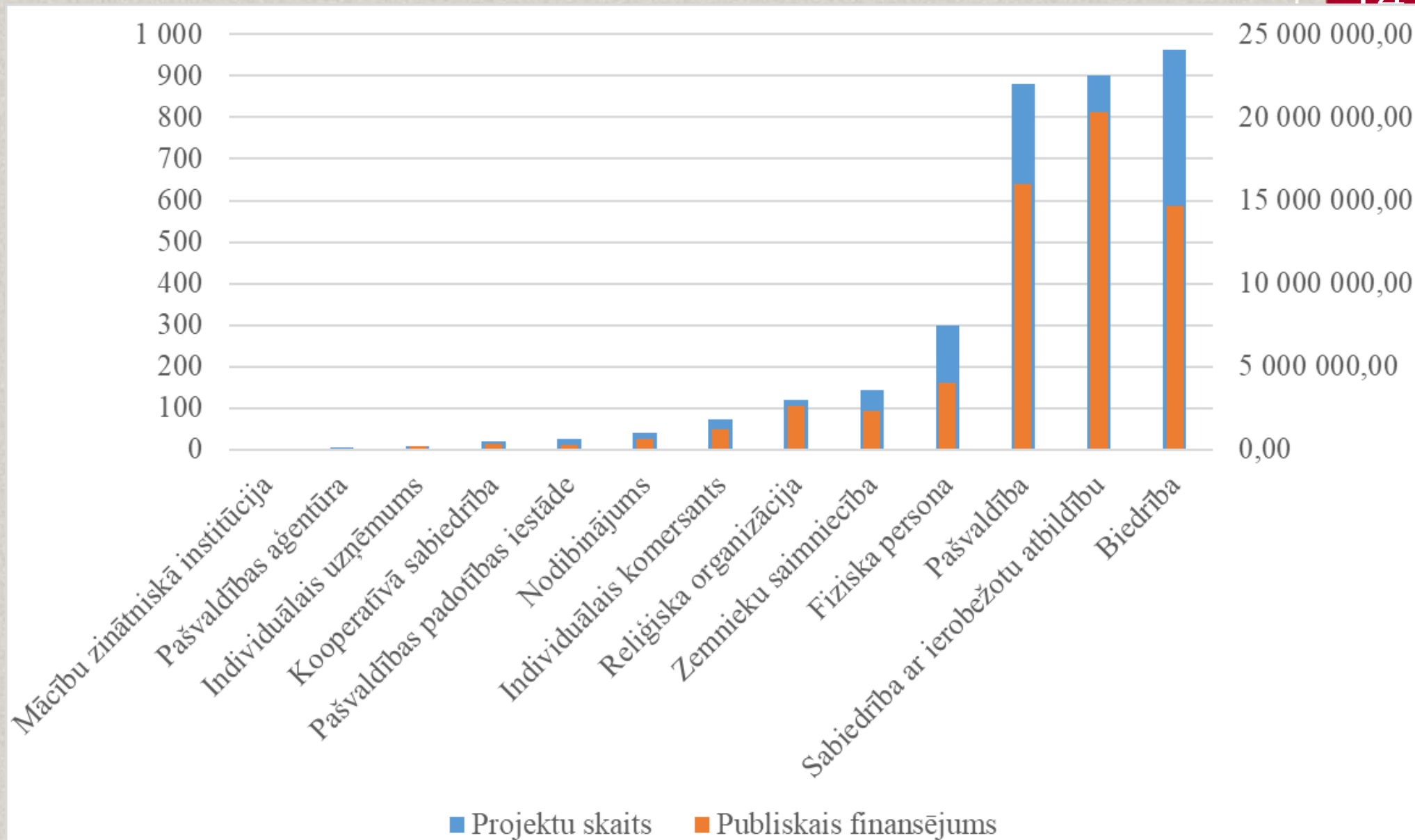


VRG vērtējums par izrādīto interesi no
pieteicējiem



Projektu ieviesēji un finansējums

14



Ieguvumi no ieviestajiem projektiem, kas atzīmēti kā inovatīvi

15

Inovāciju ieguldījums vietas attīstībā.

Jauni uzņēmumi un tehnoloģijas

- kapsētu informācijas pieejamība digitālā formātā
- meža matemātikas un astronomijas elementi, kuri būs oriģināli, kā arī citās takās līdz šim nebijuši
- jaunaudžu, meža, grāvju kopšana, apaugumu noņemšana ... ar mini forvarderu ar kniebējgalvu, harvesteru galvu
- viesu nams dīķī izveidoja 5 saliņas, no kurām uz 4 uzbūvēja viesu namiņus uz salām
- fermentētas tējas sēnes dzēriens
- zobu kapes, kas tiek gatavotas uz 3D printera
- precīzai lauksaimniecībai speciāli pielāgoti bezpilota lidaparāti (droni)



Sabiedrisko vietu attīstība

- īpaši dizainēti un muižas parkam stilistiski atbilstoši soliņi - dizains izstrādāts tieši šim projektam
- tērpu iegāde novada amatierkolektīviem
- skaņas un gaismas iekārtu kompleksa iegāde kultūras pasākumu nodrošināšanai ...
- bērnu laukuma izveide
- kultūrvēsturiskā mantojuma un amatu prasmju skolas pilnveidošana
- videonovērošanas sistēmas uzstādīšana
- apmācības šūšanas tehnikas pilnvērtīgai izmantošanai
- radošās darbnīcas virtuvē

- VRG uzskata, ka svarīgi ir ieguvumi, arī projektos, kas ir “pievilkti pie inovācijām”.



Lielākās grūtības/*izaicinājumi* inovāciju ieviešanā

16

- IEKŠĒJI

- Trūkst ideju, ir aktivitāte
- Projekta pieteicēji maz pārzina savu nozari, apkārtnes vajadzības, tirgu
- Nav izpratnes par inovāciju mērogu – maza apjoma arī var būt inovācija
- Vērtēšanas process lielākajai daļai ir problēma

- ĀRĒJI

- Augsta riska prasības attiecībā uz jauninājumiem, kas neveicina “start-up” veidošanos un inovācijas
- Būvniecības procesa organizācijā, priekšfinansējuma nodrošināšanā



VRG teritorijās realizētie inovatīvie projekti

17

- VRG min vairākus inovatīvus projektus, kas atbilstu nacionālajam līmenim.
 - *individuāli pielāgota drukas iekārta hokeja nūju uzgaļu drukai*
 - *grāmatvedības pirmdokumentu digitalizēta apstrāde*
 - *Bee Bite pakošanas iekārta bišu pastilām*
- Katra 5. VRG uzskata, ka projekti nav attiecināmi uz nacionālo līmeni
- Pamatā kā inovatīvos uzsver uzņēmēju ieviestos projektus.

VRG vērtējums par inovatīvajiem projektiem

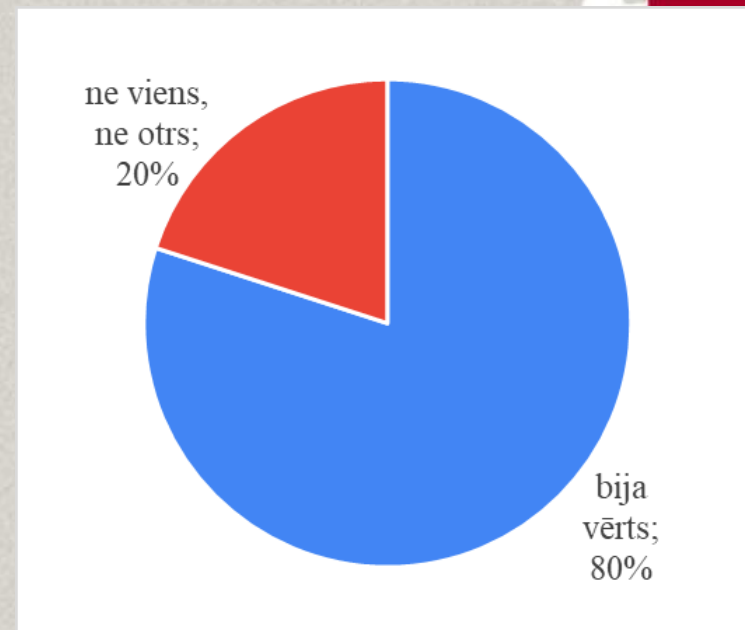
18

- VRG SECINĀJUMS

- Lielākā daļa VRG atzīst, ka inovāciju pieredze ir bijusi lietderīga

- Pētnieku SECINĀJUMS

- Atšķirības inovāciju definīcijā, vērtēšanas kritēriju izvēlē un vērtēšanas pieejā apgrūtina LEADER inovāciju iespējamās difūzijas (pārņemšanas) novērtēšanu ārpus lokālā līmeņa



Ieteikumi

19

- Veidot vienotu inovāciju skaidrojumu LAP.
- Veidot vienotu rādītāju kopu LAP, kas ietvertu inovāciju raksturojošus rādītājus.
- Uzlabot LEADER projektu iesniedzēju un projektu vērtētāju kompetenci inovāciju jautājumos.
- Veidot vienotu pieeju LEADER inovāciju projektu definēšanai un vērtēšanai.
- Pieeja lokālajam un inovāciju adaptācijai ir saglabājama.
- Veicināms jaunrades process (radikālas inovācijas).
- Veidot **realizēto** inovāciju un **vajadzību** bankas/platformas, ideju apmaiņas un risinājumu platformas
- Veidot starpinstitūciju un ieinteresēto dalībnieku diskusiju meklējot risinājumus ar inovācijām saistītajās tematikās.
- **mums un jums ir daži priekšlikumi! 😊**

Aicinām uz vienotu
kopēju izpratni, saglabājot vietas vajadzības

Paldies par uzmanību !

Inovāciju atskaite atrodama:

https://www.arei.lv/sites/arei/files/files/lapas/Atskaite_inov%C4%81cijas.pdf

